بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: 2015/HC-A/153

- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  * ނަން: އަޙްމަދު ޒަމީން
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް ނަޖީބުގެ/ ސ. މަރަދޫ
  * އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A150121
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ސަނީވިލާ/ ސ. މަރަދޫ

- އިސްތިއުނާފުގެ ދެކޮޅު ފަރާތް:
  * ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * އައިޑީ ކާޑުނަންބަރު: -
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 03 ރަޖަބު 1436 / 22 އެޕްރީލް 2015
- ނިމުނު ތާރީޚު: 18 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1438 / 19 ޑިސެމްބަރު 2016

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޝަރީޢަތް
- ނިންމިކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޖިނާއީމައްސަލަ
  ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 01-04-2014
  * ނިމުނު ތާރީޚު: 16-03-2015

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުން:

އިސްވެރި ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ސ. މަރަދޫ، ނަރުގިސްގެ / އަޙްމަދު ޝަހީން (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A150121) ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުގައި ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

• ޝަކުވާކުރާ ނުކުތާތައް:

1) އިސްތިއުނާފު މި ކުރެވޭ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ ދިރާސާ ބަލައިލުމުން، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ސ. މަރަދޫ / ނަރުގިސްގެ އަޙްމަދު ޝަހީން 19 ސެޕްޓެމްބަރު 2011 ދުވަހު، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޓްރޭޑިންގ ކޯޕަރޭޝަނުން US100000 (އެއްލައްކަ ޔޫ. އެސް ޑޮލަރު) ހޯދުމަށް މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޓްރޭޑިންގ ކޯޕަރޭޝަނުން ލިބުނު ރަސްމީކޮށް، -/1542000 ރ. (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ދެ ހާސް ރުފިޔާ) އަށް ޗެކުން ހޯދައިދިނުމުން، މިއީ އެ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވެފައިވާތީ، ޤާނޫނުއުޤޫބާތުގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާއާ 143 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޝަހީނާގެ މައްޗަށް ދިޔަ ހާސް ރުފިޔާއިން ފައިދާން ވަކި އަދަދެއްގެ ސާބިތުކުރާ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވެފައިވާ ކަމުގެ ދަޢުވާއައި، އަޙްމަދު ޝަހީން ޑޮލަރު ހޯދައިދިންކަމަށް ބުނެ، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޓްރޭޑިންގ ކޯޕަރޭޝަނުން ދަށުގައިވާ ފައިސާ ޚިޔާނާތުގެ ހޯދައިދިން މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޓްރޭޑިންގ ކޯޕަރޭޝަނުން އަދާކުރާ ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެއްކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާގެ ބަލާނަމަ އެކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ،

އާ ޤާސިމް [illegible] "[illegible]، ސ. [illegible] / [illegible] އަޙްމަދު ޖަމީލްގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ [illegible]، އަޙްމަދު ޖަމީލް [illegible] [illegible] [illegible]، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިން ކޯޕަރޭޝަނިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިން ކޯޕަރޭޝަނުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު ޖަމީލް، 19 ސެޕްޓެމްބަރު 2011 ދުވަހު، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިން ކޯޕަރޭޝަނުން US100000 (އެއްލައްކަ ޔޫ. އެސް ޑޮލަރު) [illegible] މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިން ކޯޕަރޭޝަނިން [illegible] [illegible]، -/1542000 ރ. (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ދެ ހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޖަމީލްގެ [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާތީ، ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާއާ 143 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޖަމީލް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޖަމީލްގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން (6) ހައެއް މަސްދުވަސް، އަދި އަޙްމަދު ޖަމީލް ޚިޔާނާތްތެރިވެފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދަކީ -/1542000 ރ. (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ކަމަށްވާތީ މި ކުށުގެ ޢުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 128 (ސަތޭކަ އަށާވީސް) އަހަރާއި 5 (ފަހެއް) މަސް ދުވަސް، އަދި އަޙްމަދު ޖަމީލް ޚިޔާނާތްތެރިވެފައިވާ ސަރުކާރުގެ ފައިސާކަމަށްވާތީ މިކުށުގެ ޢުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 2 (ދޭއް) އަހަރުދުވަސް، އެއީ ޖުމްލަ 130 (ސަތޭކަ ތިރީސް) އަހަރާއި 11 (އެގާރަ) މަސްދުވަހުގެ ޖަލަށްލުމުގެ އަދަބެއް އަޙްމަދު ޖަމީލްގެ މައްޗަށް އަދި [illegible]، ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 16 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަޙްމަދު ޖަމީލް 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރަށް ޖަލަށްލުމަށް [illegible]، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިން ކޯޕަރޭޝަނަށް މި ފައިސާ [illegible] 1 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] ކޯޓުން މި ފައިސާ [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޖަމީލަށް އަންގައި މި

ގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކުރުން..." މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން އެ ފާސްކުރުމުގެ ސަރީހަށް ނިކުން ގޮތުގެ ރިޢާޔަތުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

2) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ފާސްކުރެއްވި، އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ސަރީޙަ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުން ސ. މަޢުލޫމް ޢަބީދުގެ، އަޙުމަދު ޖިނާނުގެ ޒުހުމުން އެ ފާސްކުރެއްވި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް، އެ ނުކުތާތަކުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރީޙަ މަބްދައުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ.

* ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، މުޙައްމަދު ޖަމީލް ދޫނީ ވަކީލުގެ ފުރުސަތު އަރުވާފައިނުވާކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޙައްޤު ވަކީލަކު ހަމަޖައްސައިނުދީ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންގޮސް މައްސަލަ ނިންމާފައިވަކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާ.

* ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، މުޙައްމަދު ޖަމީލްގެ މަޖިލީހުން ތަޙުޤީޤުކުރެވުނު ހިނގުން މައްސަލަ ޝުރޫޢަ އެހެން ޖަލްސާތަކުގެ މައްސަލައާގެ ދޭތެރޭ މުޙައްމަދު ޖަމީލްގެ މަޖިލީހުން ހުށަހަޅާ އެދުނު ސަރީޙަ ގެންދެވުނުއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2013/HC-A/211 ފާސްކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާ.

* ބިނާވެސް ނުކުތުމެއް، ދުސްތޫރުގެ ދަޢުވާއުފުލުމުގައި ފިޔަވަޅުއެޅުމަށްޓަކާ އިންސާފުވެރިކަމާ
ފިޔަވަޅުއެޅުމާއި ނުވަތަ ޝަރީޢަތް އަޙްމަދު ޒިޔާދުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/41 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ
އުސޫލުތައް މިގޮތުން ކަމަކު ބޭނުން ފާހަގަކުރައްވާފައި ނުވެއެވެ.

3) މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެކެވުނުން
ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުން
ގެންދިޔައީ، މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކަށް
ބަލައި، އެންމެހައި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި
ދައުލަތުން ސ. މަރަދޫ / ހަބީބީގެ އަޙްމަދު ޒިޔާދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާއަކީ 19 ސެޕްޓެމްބަރު 2011
ދުވަހު، މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ލައިސަންސެއްނެތި US100000 (އެއްލައްކަ ޔޫ. އެސް ޑޮލަރު)
ބަދަލުގައި މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ލައިސަންސެއްނެތި ޑޮލަރު ބަދަލުކޮށްދީ، -/1542000 ރ.
(އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ނަގައި ޑޮލަރު ބަދަލުކޮށްދިނުން، މިއީ އެ ފައިސާއަށް
[illegible] ޤާނޫނުގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާއާއި 143
ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޒިޔާދުގެ މައްޗަށް ދިނަ ހުކުމް [illegible] ސަރުކާރުގެ
ފައިސާއަށް [illegible] ނަގާ ޤާނޫނު، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން މޯލްޑިވްސް [illegible]
[illegible] ލައިސަންސެއްނެތި އަޙްމަދު ޒިޔާދުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމުގައި ބަދަލުކޮށް ފައިސާއަށް
[illegible] ކޯޓުގެ އަދި ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތުވެ، ދިނަ ހުކުމް ފުރިހަމަ ކޮށް

ޢަދަދުތައްގެ ސަރުކާރުގެ ފައިސާއަށް ގެއްލުންތަކެއްވެފައިވާކަމުގެ ކުރިން އަދަދު ޖަމާން ކުށްވެރިވެއްޖެކަމަށް

ކަނޑައެޅުމަށް ފުދޭވަރުގެ ހެކިތަކެއް ހުށަހެޅިފައިނުވާތީވެ.

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، އަޙްމަދު ޝަރީފް ޙާޒިރު ވެރިޔާގެ ފުލުހުންނަށް އެދިފައިވާކަން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އަދި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް
ޝަރީޢަތު ވަކީލު ހަމަޖެއްސުމުގެ ފުރުސަތު ނުދީ ގެންގޮސް ޝަރީޢަތް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބެލެން
ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު،

މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެންމެ ފުރަތަމަ ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި (12 ޖޫން 2014) ގައި އަޙްމަދު ޝަރީފްގެ ފަރާތުން މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް ބޭނުންވަނީ ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަމާއެކުކަމަށް ބުނުމުން 7 ދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ޤާނޫނީ ވަކީލެއް ހަމަޖެއްސުމަށް ޝަރީޢަތުން އަޙްމަދު ޝަރީފަށް ފުރުސަތުދީފައިވާކަމާއި، ބުނެވުނު މުއްދަތުން ފަހު، 08 ސެޕްޓެމްބަރު 2014 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަޙްމަދު ޝަރީފްގެ ފަރާތުން ވަކީލެއްގެ ގޮތުގައި ލޯޔަރ / އިސްމާޢީލް މުޙައްމަދު ޙާޟިރުވެފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް މައްސަލާގެ ތަފްޞީލުތައް ނުލިބޭތީވެ އިތުރު ފުރުސަތަކަށް އެދިފައިވާކަމާއި، އަދި މައްސަލާގެ ދެން ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި (19 އޮކްޓޫބަރު 2014) ގައި ދިފާޢުގެ ފަރާތުން ވަކީލެއް ހަމަޖެއްސުމަށް އަޙްމަދު ޝަރީފްގެ ފަރާތުން އެދުމުން ދިފާޢުގެ ވަކީލު ޙާޟިރުކުރުމަށްޓަކައި 10 ދުވަހުގެ ފުރުސަތެއް ދީފައިވާކަން އެނގެންއޮތްކަމާއި، އަދި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 10 ނޮވެމްބަރު 2014 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވަކީލު ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ޝަރީޢަތުން އިތުރު 10 ދުވަހުގެ ފުރުސަތުދީފައިވާކަން އެނގެންއޮތްނަމަވެސް، މައްސަލައާ ގުޅިގެން ބޭއްވުނު އެންމެ ފަހު ބައްދަލުވުމުގައި (27 ނޮވެމްބަރު 2014) އަޙްމަދު ޝަރީފް މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވެފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމަށް، ވަކީލަކު ނުހަމަޖެހުނުކަމަށް އެ ބައްދަލުވުމުގައި އަޙްމަދު ޝަރީފްގެ ފަރާތުން ވަކީލު ހަމަޖައްސާފައި

އިތުރުން ފުރުސަތުދެއްވުން އެދިފައިވާކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިންމުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީން ލިބިދީފައިވާ ޙައްޤުތަކާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކުގެ ފުރުސަތު އަދާލަތު ޝަރީޢަތެއް ބެލެހެއްޓިފައިނުވާކަމެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ ކަމަކީ، އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރި ޤާނޫނު ހިންގުން މައްސަލަ ހިމެނޭ އެހެން ބޮޑުވެއްޖެ މައްސަލަތަކުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލުމުގައި ޝަރީޢަތް ގެނެސްފައިވުމާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2013/HC-A/211 ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށްކަމުން ބުނު އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ނުކުތާއަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިއްޖެ،

ހިރާސާކުރިކަމާ މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ މައްޗަށް އުފުލިފައިވާ ދަޢުވާއަކީ އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ހިންގުން ކުރިގެ ދަޢުވާކުރިކަމުން، އެއްވަރެއްގެ ކުރިން ބަލައިގަނެވުނުކަމުގައި ތުހުމަތު ކުރެވިފައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާކަމަށް މި ނުކުތާގައި އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ ފަރާތުން އިޢުތިރާޒު ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމެވެ،

މި މައްސަލާގެ ތުހުމަތަކީ 20 ސެޕްޓެމްބަރު 2012 ގައި އަޙްމަދު ޒަކީން ދިވެހިވެ ބެއްލުން ބަލައިން، އެކަމާ މައްޗަށް ކުރަހައިވާ ތުހުމަތަކީ ގޯތިފަރާތް ޝަރީޢަތުގެ ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓް ކޮމްޕެނީއަކުން US100000 (އެމެރިކާ ޑޮ. އެއް ލައްކަ) ވިއްކާލާފައިވާ ބުނެ އެ ރުފިޔާއިން -/1542000 ރ. (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ވަކި ބިލްތަކުން ހަވާލު އެ ފައިސާ ބަދަލުކުރެވިފައިވާކަމުގެ ތުހުމަތުކުރެވުނުކަމުގެ، އަދި ބަނދަރުން ތުހުމަތުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރާ ކުރި ތަކުރާރުކޮށް ގެންގުޅުނު އަމިއްލަ އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ މައްޗަށް ކުރިއަށްދާ ދަޢުވާއަކީ ދުރަ ހިނގުން ޤާނޫނު ސިފަކުރުމުގެ ދިރާސާކުރުމުގެ ނުކުތާ ދަޢުވާކުރި އަދި ދިފާޢުގެ އެދިފައިވާކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި އަޙްމަދު ޒަކީނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ މި މައްސަލާގެ ތުހުމަތުގައިވާ

ހިނގުން ކުރުގެ އަމަލަށް ބިނާކޮށްގެންކަން އެނގެނެވެ، އަދި ދައުލަތު އުފުލައި ސާބިތުކުރި ގޮތްގޮސްފައިވާތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާއި ޚިލާފުނުވާގޮތަށް އަދަބު ޖެހޭނީ ޤާނޫނުން ކަނޑައަޅާފައިވާގޮތަށް، އެހެރިން ޤާނޫނުގައިވާ ކިރިޔާތަކަށް އަދަބު ޖެހޭނީ ޤާނޫނުގެ ސާފުކަން ބުނެދީފައިވާކަމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/211 ޤަޟިއްޔާގައި ޝާއިޢުކުރައްވާފައިވާ އުސޫލަށް ބަލައިލުމުން، ކުރިމަތިލި ޤަޟިއްޔާގައި، ކުރުގެ ޤަޟިއްޔާތަކުގައިވެސް ޤަޟިއްޔާގެ ހާލަތަކަށް ބަލައިގެން ކުރިޔާ، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ގޮތުގައި ޤަޟިއްޔާ ބަލާނަމަ ކޮންމެ ޤަޟިއްޔާއެއް ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނީ ދާއިރާގެ ދޫކޮށްލާ ޤަޟިއްޔާ ދަށުން ދައުލަތުގެ ގޮތުގައި ނިންމައިދޭންވާނެކަމެވެ، ކަމުގެ އަހަރު ފާރިގެ ދޫކޮށްލާފައިވާ ބިނާކުރާން ސާބިތުވާ ޖަޒާ ދަސްތޫރީ ދިފާޢު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތުދިނުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަމުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ދައުލަތުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ނަގާ ބައިވެރިންގެ ދާއިރާއާ ބެހޭ ކަމެއް، ދައުލަތުގެ ހިނގާފައިވާ ކުރިން ގައިދީގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާ ހިނގާފައިވާކަމުގެ ބަލާލެވޭއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރި ދައުލަތުގެ ޤަޟިއްޔާގައި 20 ސެޕްޓެމްބަރ 2012 ގައި އަދަދު ޤަޟިޔާ ދިވެހި ބަނދަރުގައި، އެ ބަނދަރުގެ ފާހަގަކުރެވޭ ގެސްޓްހައުސް ބިނާކުރުމަށް ކޮމިޝަނަށް ކޮމިޝަނަރ US100000 (އެއްލައްކަ ޔޫ. އެސް ޑޮލަރު) ވިއްކާނަމަކަށް ބުނެ އެ ކޮމިޝަނަރގެ 1542000/- ރ. (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ދަކަށް ރިޝްވަތު ހުށަ އެ ފަރާތް ބޭނުންކުރުމަށްފަހު ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ދައުލަތުގެ ކިރިޔާތަކަށް އަދަބުކަމުގެ، އިސްތިއުނާފުކުރި ދައުލަތާ ގުޅިގެން އަދަދު ޤަޟިޔާގެ ދައުލަތުގެ ހަމަ ފާހަގަކުރުމަށް އަދަދު ޤަޟިޔާގެ ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުކުރި ކަން އަދާކުރުމަށް ކުރިން ފާހަގަކުރަތާ، އަދި އަދަދު ޤަޟިޔާގެ ހުކުމެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/211 ޤަޟިއްޔާ ފާހަގަކުރެވިފައިވާ، އިސްތިއުނާފުކުރި ޤަޟިއްޔާއާއި ދިމާ އިސްތިއުނާ ކުރިން ދައުލަތުގައިވާ ބަލާ ވަކިވެފައިވާ ކަންތައް، އެއްޗެއްކަމުގެ ކުރުމާ ވެރިޔާ ދައުލަތުގެ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/211 ޝަރީޢަތުގައި ޝާއިޢުކުރައްވާފައިވާ އުސޫލު ތަޠުބީޤުކުރަންވާނެކަމަށް ސަބަބުތައް އަދިވެސް ބާކީއޮތް ދެކެވަޑައިގަންނަވަމެވެ.

(ށ) ހަމައެހެންމެ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/86 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ޢަޤްދު ބެހޭ 4) ގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޝަރީކުންގެ މެދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ "ޝިރުކަތުގެ ބޭނުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ ޝިރުކަތުގެ ކަރުދާހުގައިވާ އަނެއް ޝަރީކުގެ އެއްބަސްވުމާއި ދެ ފަރާތްތަކުގެ އިޚްތިލާފުތަކާއި ބޭނުންކުރުން، ނުވަތަ އެއްބަސްނުވެ ބަދަލު ގެނައުން، ނުވަތަ ނުއެއްބަސްވުން ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ޚިލާފަށް ގެންގުޅުން" ކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/41 ޝަރީޢަތުގައިވެސް ޝާއިޢުކުރައްވާފައިވަނީ، ޝަރީކުންގެ ކުރީ ސާބިތުނުވެދެކައި މަޤްޞަދު ހަމަ އެންމެ ފާހަގަކޮށް، ޝަރީކުންގެ ކުރީ މިފަދަ މުޢާމަލާތުން ސާބިތުވެފައިވާކަމުގައި މި ހަމަ ކަނޑައެޅިފައިވާ ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، މި އެންމެ ބޮޑުކަމަކީ؛

(ހ) އެ ވިޔަފާރިއަކުން ފައިދާ ލިބުމެއް ނެތް ޝަރީކުން ފުރިހަމަ ކަރުދާސް ދޫކުރުމާއި ނުވަތަ ކަމުގައިވާ ޙާލަތެއް ބަޔާންކުރެވިފައި ނުވާކަމުން؛

(ހ) ނުބައި ނިޔަތެއް އޮތުން؛

(ށ) ފުރިހަމަކަމުގެ އިހުމާލުވުން؛

(ނ) އެ އެއްބަސްވުން ބަދަލު ގެނައުން ނުވަތަ ނުއެއްބަސްވުން ނުވަތަ ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ޚިލާފަށް ގެންގުޅުން؛

ކަމާއި، ޝަރީކުންގެ ކުރީ މިފަދަ މުޢާމަލާތުގައި ސާބިތުވެފައިވާކަމުގައި އިސްތިސްނާކުރެވޭ ހަމަ އެންމެ ނުވަތަ ކަނޑައެޅިފައިވާ ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި،

މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބޭންކް ޕީއެލްސީއާއި އަހުމަދު ޒަކީގެ ދެމެދު 19 ސެޕްޓެމްބަރު 2011 ގައި ވެވުނު ނަންބަރު NBC/AGR/2010/293 "އޯވަރޑްރާފްޓް އަހުމަދު ޒަކީން

މެދުވެރިވެ އެމްއެންބީސީއަށް ޔޫ.އެސް ޑޮލަރު ގަތުމުގެ އެއްބަސްވުން" އަދި [illegible]، ޑޮލަރު ވިއްކުމުގެ މުޢާމަލާތް އަޙްމަދު ޢަލީއާ [illegible] އެ މުއްދަތުން 21 ސެޕްޓެމްބަރު 2011 ގެ ނިޔަލަށް ހިންގުމަށް ދެފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާކަމާއި، މި ކަމުގައި [illegible] އެ ފައިސާ [illegible] މެދުވެރިކަން ހޯދުމުގެ [illegible] މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި ފައިސާ އަޙްމަދު ޢަލީއާ [illegible]، އޭގެ ތެރެއިން އެހެނަސް ފައިސާއެއް [illegible]، އަދި އެ ފައިސާއަކީ އަޙްމަދު ޢަލީން މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޢަލީގެ [illegible] [illegible] (27 ނޮވެމްބަރު 2014 ގައި އަޙްމަދު ޢަލީން [illegible] ކޯޓަށް [illegible] [illegible]) [illegible]، [illegible] ފައިސާ އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަނާ [illegible] ދެފަރާތް ދެމެދު ވުނު [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible]،

އަޙްމަދު ޢަލީގެ ފަރާތުން މި މައްސަލާގައި [illegible] ދިފާޢުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޢަލީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަނާއި އަޙްމަދު ޢަލީއާ ދެމެދު ވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެއްބަސްވުމުގައި ފައިސާއަށް ޑޮލަރު [illegible]، އަދި އަޙްމަދު ޢަލީގެ ފަރާތުން މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] އަޙްމަދު ޢަލީއާ [illegible] [illegible] ބެލުމުން [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަނުން 22 ފެބްރުއަރީ 2012 ގައި މޯލްޑިވްސް [illegible] [illegible] [illegible] ސިޓީގައި [illegible] މައްސަލާގެ ޝަރީޢަތުގައި ޑޮލަރު ހަވާލުކުރުމަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޢަލީން [illegible]، [illegible] އިތުރު އެއްވެސް

ދައުލަތުން [illegible] ސާބިތުކުރެވިފައިވާތީއާއި، އަދި މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން [illegible] [illegible] ފަރާތުގެ ވާހަކަ ކޮންމެވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލާގެ ތަޙުޤީޤުގައިވެސް [illegible] ޖިނާގެ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި ތަޙުޤީޤުގައިވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޖިނާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބުނެފައިވާ ޙާލަތްތަކުގެ [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ވީމާ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމް [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ނިންމީމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، މިސްލު ބަޔާންކުރެވުނުކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމާއެކު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 193/Cr-C/2014 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible].